

Inspreektekst Gemeenteraad inzake Windpark Stichtsekant

2 september 2021, v9a

Auteur en spreker: John van Diepen, voorzitter Almeerse Wind

Dankuwel voorzitter.

Geachte Raad,

De onderbouwing van het collegebesluit van 6 juli jongstleden is onvolledig en onjuist. Ik ga uitleggen waarom: Er gaat geen vierkante meter bedrijvigheid minder komen door inpassing van windturbines. Er is daarmee dus geen verlies van arbeidsplaatsen. In onze brief van 8 juli hebben we dit gevisualiseerd in de C-opstellingsvarianten. Strategisch adviseur Ruimte & Gezondheid Mark Groen van Royal Haskoning zal hierop aan het eind van mijn betoog een toelichting geven.

De berekening van het college gaat uit van vele hectares die voor de windturbines nodig zouden zijn. Dit is onjuist.

Het ruimtegebruik van een windturbine is slechts het fundatieoppervlak, minder dan 0,1 hectare. De daarnaast liggende kraanopstelplaats van 0,25 hectare is geschikt voor dubbelgebruik zoals bijvoorbeeld parkeren of wegen.

Daaromheen ligt een 10^{-5} veiligheidskring. Deze is geschikt voor verschillende functies zoals wegen, parkeren, laden, lossen, opslag en dergelijke.

Weer daaromheen ligt een 10^{-6} veiligheidskring waarin magazijnen van onbeperkte afmeting, alsmede kantoren tot 1.500 m², inclusief alle daarbij behorende arbeidsplaatsen, mogen liggen.

Deze cirkelvormige veiligheidscontouren zijn ten onrechte gebruikt om oppervlak ongeschikt voor verkoop te bestempelen. Een cirkel om een windturbine getekend, betekent niet dat er geen kavel of gebouw kan komen. Het combineren van bedrijven en windturbines wordt juist in veel gemeenten toegepast. De lijst van windturbines op bedrijventerreinen is dan ook lang en groeiende. Er is niemand gebaat bij onnodige beperkingen.

Windturbines gaan niet ten koste van bedrijvigheid. In tegendeel; windenergie staat voor lokale banen. Zo was Reimert uit Almere met een opdracht van circa 10 miljoen Euro betrokken bij de bouw van Pampus Wind en is Ventolines uit Almere verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud.

Er is becijferd dat de realisatie van windmolens op Stichtsekant ten koste zou gaan van circa 1.300 tot circa 1.700 arbeidsplaatsen. Echter omdat de nuttig te besteden ruimte gelijk blijft is er géén sprake van arbeidsplaatsenverlies. Hooguit een tóename. Met onze opstellingsvarianten kunnen we dezelfde maximale bebouwing realiseren. Hiermee zijn de door het College voorgespiegelde kosten niet aan de orde.

De werkelijke business case is echter niet monetair en gaat in onze ogen om zaken als rechtvaardigheid en verantwoordelijkheid. Ook bedrijven snappen dat en spelen hierop in. Op Stichtsekant kunnen ze zich duurzaam profileren. Middels regelgeving zal de druk om lokaal te verduurzamen ook snel toenemen. Doorsukkelen en afschuiven wordt een dure optie.

TenneT verwacht structureel congestie van de hoofdinfrastructuur in Flevoland en Gelderland gedurende de periode 2021-2029, zo waarschuwen zij in het persbericht van hedenmorgen. Met ons project, waarbij de lokaal opgewekte stroom via het onderstation op het bedrijventerrein Veluwsekant zal worden aangesloten en van daaruit lokaal kan worden gebruikt, hoeven we de 'elektrische snelweg' niet op. Dat heet formeel 'onderdeel van het kunnen toepassen van congestiemanagement', is in de kern het belang van lokale opwek, en bespaart kosten van investering van de landelijke infrastructuur.

Ook vanuit Alliander en de RES1.0 wordt dit gezien als ingrediënt voor een toekomstbestendige elektriciteitsinfrastructuur.

Tot zover enkele afwegingen over dit onderwerp.

Daarnaast wil ik graag nog iets zeggen over de innovatie van windturbines. Net als met een fietsdynamo drijft een wiel, in dit geval de rotor, de dynamo aan. Een grote dynamo geeft meer stroom, maar dan heb je wel een grotere rotor nodig. Daarin zit 'm de truc: Als je de rotordiameter verdubbeld, heb je kwadratisch zoveel stroom. Bij een volgende verdubbeling wordt dat het kwadraat van het kwadraat. Om een indruk te geven van de windturbines die u kent, geef ik u de hoeveelheid GWh per stuk per jaar:

- Windpark Eemmeerdiijk: 1
- Oude windturbines in Almere Pampus: 3
- Nieuwe windmolens in Almere Pampus: 10
- Nieuwe windmolens A27: 15
- Lijnopstelling Stichtsekant: 20
- Poortopstelling Stichtsekant: 30 GWh/stuk/jaar

Wie minder windturbines wenst: u wordt bediend. In zuidelijk Flevoland maken 221 oude plaats voor 91 nieuwe, netjes in lijnopstellingen. Die 2,5x zoveel energie opwekken. Er verdwijnen direct naast ons dus 130 turbines, of 127 of 128, indien u besluit medewerking te verlenen aan één van de opstellingsvarianten voor windpark Stichtsekant.

Voordat ik afrond schets ik kort ons plan:

Wij hebben twee opstellingsvarianten uitgewerkt; de lijn- en de poortopstelling.

Beiden zijn op ons initiatief besproken met diverse belanghebbenden. Beide opstellingsvarianten houden óók rekening met de indieners van zienswijzen tegen de lijnvarianten. Slagschaduw en geluid zijn conform de wettelijke eisen. Daarboven hebben we als extra een nul-uren-slagschaduw aangeboden aan Chamavi en Boss-Overgooi. Dit doen we door de turbines op bepaalde tijdstippen stil te zetten. Resultaat: nul slagschaduw.

De lijnvariant met vier windturbines levert de meeste energie. De Poortopstelling en de mogelijkheid voor koppeling met waterstof en/of batterijopslag zijn innovaties; drie thema's waar de gemeente mee kan pronken.

Locaties voor duurzame windopwek zijn schaars in Almere. Nu is de kans om te kiezen voor bedrijvigheid in combinatie met windturbines. Om daarmee de eigen bedrijven en inwoners te kunnen voorzien van schone energie. Laat deze kans niet voorbij gaan en laten we samen deze kans pakken!

Samenvattend zal ik afsluiten met de vier aan ons gerichte vragen uit het agendavoorstel:

1. Ons standpunt ten aanzien van het door het college in de raadsbrief gepresenteerde kosten-batenanalyse, is
 - a. dat er onnodig grondgebruik aan de windturbines is toegerekend;
 - b. onterechte commerciële afslagen op de grondprijzen zijn gehanteerd;
 - c. de waarde van de vermeende gemiste arbeidsplaatsen volledig uit zijn verband is gerukt.

Het feitelijke gevolg daarvan is dat enkele grote bedrijven de uitvoering van de Almeerse energietransitie kennelijk kunnen blokkeren. Dat soort ondernemers lijken ons ongewenst. Wie is de baas in Almere, het gemeentebestuur of grote bedrijven?

2. Beide opstellingsvarianten voldoen aan alle regelgeving. Voor de lijnopstelling is daarenboven zelfs een stilstandvoorziening voor slagschaduw aangeboden aan omwonenden. Bezwaren van bedrijven kennen wij niet, maar we hebben geschetst hoe ontwerpers om kunnen gaan met het combineren van logistiek en duurzame windopwek. Het is overigens inherent aan het vak van architect om verschillende functies te vertalen in een ontwerp, en het gebied is groot genoeg om iedereen tevreden te kunnen stellen.
3. Terugkijkend op het proces concluderen wij dat er vooral is gekeken vanuit een grondhouding naar wat er niet kan. Daarbij gesteund door partijen die de verantwoordelijkheid voor duurzame energie afschuiven. De afdeling Stedelijk Beleid geeft aan waar we als stad naar toe moeten, namelijk: maak die toekomstbestendig. Maar dan moet er wel worden samengewerkt. Daar zit de oplossing. Wij roepen de Raad op om het College opdracht te geven tot het initiëren van een gesprek aan één tafel tussen bestaande dan wel geïnteresseerde bedrijven, college, Gemeente Zeewolde, Provincie Flevoland, het Flevolandschap en Almeerse Wind, met als doel om de combinatie bedrijven en windturbines te realiseren.
4. Voor een korte toelichting op de opstellingsvariant 'Poort van Flevoland' geef ik graag het woord aan de auteur van het integraal projectvoorstel daarvan, de heer Mark Groen, Strategisch adviseur Ruimte & Gezondheid bij Royal Haskoning.